

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 53. Creta a Turcis invasa, & Canea ab illis expugnata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII.
A. C. 1645.

§. LIII.

*Creta a Turcis invasa, & Canea ab
illis expugnata.*

Eadem tempestate gravissimum quo-
que Venetis bellum ab Ibrahimo I.
Turcarum Imperatore illatum est, cu-
jus vera origo a clade, quam Marinus
Capellus Venetæ classis Præfectus Pi-
ratarum navibus in Adriatico mari ante
paucos annos intulerat, repetenda est:
ne vero Turcæ damnum Veneto auro
jam compensatum nova ultione refri-
casse crederentur, hujus belli obten-
tum quærebant ex nupera clade sibi a
Melitenibus illata: Explorabant hi an-
no priori, vicinam oram legere plura na-
vigia Christianis mancipiis, militibus
Turcis & belli tormentis instructissima,
quibus Zambul Aga Eunuchus Turcici
Palatii Custos cum tota sua familia
Mecham ad Mahometem Prophetam
suum peregrinaturus vehebatur: Hanc
classem adoriuntur Melitenses, totoque
impetu in majora Turcarum navigia
converso, post acerrimum octo horarum
certamen Zambuli prætoria potiun-
tur, trecentis octoginta Turcis, qua
trucidatis, qua captis, & quinquaginta
Græcis a dira Turcarum servitute libe-
ratis: parta hac victoria Melitenses de

Nan. Hist.
Venet. l. 2.
tom. 2.
Priol. lib. 2.
pag. 70.
Piasecc.
chron. p. 522.

K 5

opi-

Sæc. XVII. opima præda ovantes cum suis triremibus, captaque prætoria Cyteram Venetæ ditionis portum appellunt, captata ventorum opportunitate Melitam remigaturi. Accepto hujus jacturæ nuntio Ibraimus Imperator in rabiem actus, Franciæ, Angliæ, Hollandiæ, & Venetæ Reipublicæ Oratores adesse, eosque de spoliatis navibus, trucidatis captisque Turcis rationem reddere jussit. Cum vero hi nec sibi, nec suis Principibus ullam cum Melitensibus societatem esse prætexerent, Imperator se totum iræ impetum in hanc Insulam effusurum minitabatur; reipsa tamen horrendam Venetis tempestatem intentabat: ut autem hi eo certius securitatis fiducia sopiti, a parando bello abstinerent, ex Imperatoris mandato Vezirius, atque ex supremo Turcico Senatu præcipui interposita etiam juramenti Religione Joanni Soranzo Oratori Veneto declararunt, hunc belli apparatus nequaquam in rempublicam ferri, eoque sine Constantinopoli bellum Mense Martio adversus Melitenses publice denuntiarunt: Attamen Venetis sat compertum erat, quod Turcarum juramenta a latente fallacia tutelam, securitatemque adeo non præstarent, ut etiam perfidiæ executionem perjurii beneficio magis expeditam

peditam reddere solerent, hinc Veneti Sæc. XVII.
 Cretæ viginti, & Venetiis triginta duo A. C. 1645.
 majoris molis navigia instrui, milites-
 que Cretam deduci jusserunt: Insuper
 a summo Pontifice ac Christianis Prin-
 cipibus adversus tam potentem, totque
 victoriis tumidum hostem suppetias con-
 quirebant. Contarinus quoque Lega-
 tus, qui Monasterii pacis colloquio in-
 tererat, ceteros Principum Oratores
 ad accelerandam concordiam potenter
 urgebat, ut sua arma non jam in Chri-
 stianos, sed Turcas Christiani nominis
 hostes convertere possent: Verum ab
 eis nonnisi amplas pollicitationes, va-
 nasque spes retulit, & quamvis Galli
 iterato profiterentur, quod eodem mo-
 mento, quo bellum in Germania cum
 decore conficere poterint, nulla mora
 in Turcas omnem armorum molem in
 Turcas effusuri essent, nihilominus Car-
 dinalis Mazarinus palam & passim in-
 simulabatur, quod ipsemet Turcas ad-
 versus Papam, Cæsarem & Venetos
 excitarit: Ut ut autem res se habuerit,
 id omnino certum est, quod Selitanes
 Turcicæ classis Architalassus ineunte
 Mense Junio cum octoginta majoribus
 navigiis, & plusquam trecentis trire-
 mibus, & quinquaginta armatorum
 millibus Navarinum Moreæ urbem ap-
 pulsus, ut Venetos falleret, Cretense
 mare

Bougang
Hist. Bell.
tric. l. 4.
tom. 2.
 §. 25. p. 451.

Sæc. XVII. mare prætervectus fuerit, simulato aut
A. C. 1645. Melitam, aut Siciliam versus itinere:
 Verum repente transverso classis cursu
 Cretensem Insulam exscensione facta
 hostiliter invasit, allatoque Constanti-
 nopolin nuntio mox Imperator Vene-
 tum Oratorem custodiæ mancipari ius-
 sit, certum denuntiati belli argumen-
 tum. Nondum Cretenses hostilem Tur-
 carum animum exploraverant, minus
 vero ad defensionem comparati erant,
 cum jamjam Ottomanicæ classis Præ-
 fectus propugnaculum scopulo, cui a
 S. Theodoro nomen, vicinum expugna-
 set, non tamen sine suorum cæde;
 quippe Blasius Justiniani hujus arcis
 Gubernator, cum Turcas turmatim in
 primum murorum ambitum stricto ense
 irruere cerneret, ac nonnisi sexaginta
 quinque præfidiarios haberet, propria
 manu pulveri pyrio ignem admovit, una-
 cum hoste in aera raptatus: Hac suo-
 rum clade exacerbatus Selitanes Ca-
 neam Cretensis Insulæ celebrem cum
 portu munito civitatem terra marique
 obsidere statuit, eamque post acerri-
 mam quinquaginta sex dierum oppu-
 gnationem tandem die decima nona
 Augusti deditione cepit, desideratis suo-
 rum prope decem millibus. Ex præsi-
 diariis Venetis occubere præter tres
 primæ Nobilitatis Viros centum viginti,
 fauciis

fauciis centum octoginta: ceteri cum Sæc. XVII.
 armis & farcinis tam suis quam Vene- A. C. 1645.
 torum cymbis Sudam transferebantur,
 quo etiam Episcopus, Moniales, &
 vasa Sacra fuere deportata; Ecclesiis
 etiam, Monasteriis, & utriusque ritus
 Ecclesiasticis inviolata immunitas, nec
 non sua Nobilibus privilegia, intacta
 relinquebantur, civibusque vel abeundi,
 suaque bona vendendi, vel remanendi,
 iisque libere fruendi facultas data est.
 Tam honestarum conditionum facilita-
 tem promovebat præconcepta Sudam,
 universamque Insulam sine Ottomanis
 sanguinis profusione occupandi spes,
 ac fiducia.

§. LIV.

*Uladislai Poloniæ Regis consilium de
habendo colloquio inter Catholi-
cos & Sectarios.*

Ab eo tempore, quo Lutheri ac Cal-
 vini secta Poloniæ Regnum infece-
 rat, doctrinæ diversitas animorum quo-
 que concordiam sustulit, mutuamque
 odium inde exortum innumeras pene
 turbas, seditiones, cædes & intestina
 bella in Regno progerminavit, lucu-
 lento admodum testimonio, quod nova
 ejusmodi sectariorum dogmata Christi
 Evangelio, quod pacem, charitatem-
 que

*Acta Publ.
 Thorun. Coll.
 Calov. Hist.
 Syner. Dia-
 lysis Hulsem.*